

แนวทางการกำกับดูแล ตาม Compliance Check list ในเรื่องที่สำคัญ

ฝ่ายกำกับธุรกิจตัวกลาง

ด้วยปัจจุบัน สำนักงาน ก.ล.ต. โดยฝ่ายกำกับธุรกิจตัวกลาง (ฝ่ายกำกับฯ) มีโครงการจัดทำ **check list** การตรวจสอบ เพื่อให้ผู้ประกอบการใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแลตนเอง โดยได้รับความร่วมมือจากสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย (ASCO) ในการทบทวนด้วย

ปัจจุบันอยู่ระหว่างทบทวน **check list 4 หัวข้อ** ได้แก่

1. การทำความรู้จักกับลูกค้า (KYC/CDD)
2. การดูแลรักษาทรัพย์สินและข้อมูลของลูกค้า
3. การดำรงเงินกองทุนสภาพคล่อง (NC)
4. การป้องกันและจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (COI)

ฝ่ายกำกับฯ จึงขอมาสื่อสารถึงวัตถุประสงค์ ความคาดหวัง และวิธีการตรวจสอบในการกำกับดูแลระบบงานสำคัญต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการต่อไป

ทั้งนี้ **check list** นี้เป็นเพียงแนวทางเบื้องต้นเพื่อให้ผู้ประกอบการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เข้ากับลักษณะ **model** การทำธุรกิจของแต่ละแห่งต่อไป

Check list การตรวจสอบการปฏิบัติงาน การทำความรู้จักกับลูกค้า (KYC/CDD)

วัตถุประสงค์ในการตรวจสอบ

เพื่อให้มั่นใจได้ว่า บริษัทหลักทรัพย์มีระบบการทำ **KYC/CDD** ที่มีประสิทธิภาพในเรื่องดังต่อไปนี้

1. มีกระบวนการในการรวบรวมและประเมินข้อมูลลูกค้าเพื่อทำความรู้จักลูกค้า ประเมินความเหมาะสมในการลงทุนหรือการทำธุรกรรม และพิจารณาศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถระบุตัวตนที่แท้จริงของลูกค้าและผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงได้ และพิจารณาวงเงินของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม
2. มีการทบทวนและปรับปรุงข้อมูลของลูกค้าตามข้อ 1 ให้เป็นปัจจุบัน (enhanced KYC/CDD) ในระยะเวลาที่เหมาะสม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ลูกค้าทำธุรกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ หรือข้อมูลที่มีอยู่ไม่ถูกต้องหรือมีความคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง เช่น มีการทำธุรกรรมที่ต้องสงสัย มีการโอนเงิน/หุ้นจำนวนมากที่ไม่สอดคล้องกับศักยภาพของลูกค้า ลูกค้าที่ทางการเตือน/จับตามองพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือลูกค้าที่มีธุรกรรมเข้าข่ายเหตุอันควรสงสัย (STR) เป็นต้น รวมถึงมีการนำข้อมูลดังกล่าวใช้ประกอบการพิจารณาทำความรู้จักลูกค้าเพื่อระบุตัวตนที่แท้จริงของลูกค้าและผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง และทบทวนความสามารถในการชำระหนี้และความเหมาะสมของวงเงินลูกค้าเป็นประจำ หรือดำเนินการทันทีเมื่อมีกรณีอันควรสงสัย
3. มีระบบการจัดทำและจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้บริษัทสามารถนำข้อมูลนั้นมาใช้ประกอบการทำ KYC/CDD อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

Check list การตรวจสอบการปฏิบัติงานการทำความรู้จักกับลูกค้า (KYC/CDD)

ขอบเขตการตรวจสอบ

ความคาดหวังในการกำกับดูแล

1

การทำความรู้จักลูกค้า

2

การจัดประเภทลูกค้า

3

การประเมินความเหมาะสมในการลงทุน

4

สัญญา/ข้อตกลงการให้บริการ

5

on going/enhanced KYC/CDD

ความคาดหวังในการกำกับดูแล

การทำความรู้จักลูกค้า

บล. มีกระบวนการในการรวบรวมและประเมินข้อมูลลูกค้าเพื่อทำความรู้จักลูกค้า ประเมินความเหมาะสมในการลงทุนหรือการทำธุรกรรม พิจารณาศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถระบุตัวตนที่แท้จริงของลูกค้าและผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงได้

การจัดประเภทลูกค้า

บล. มีนโยบายและวิธีปฏิบัติในการจัดกลุ่ม / ประเภทลูกค้า โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) เพื่อให้สามารถนำเสนอบริการที่สอดคล้องกับประเภทลูกค้า รวมทั้งการให้ข้อมูลและการแจ้งเตือนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละประเภท

(2) เพื่อให้สามารถติดตามพฤติกรรมการซื้อขายในกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่อบริษัท ผู้ลงทุน และตลาด หรือควรให้ความสำคัญในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของทางการ

(3) ผู้ประกอบธุรกิจต้องพิจารณาความสามารถในการลงทุน ความสามารถในการชำระหนี้ และความสามารถในการวางหลักประกันของลูกค้า โดยการกำหนดวงเงินหรือปริมาณการซื้อขาย (position limit) สำหรับลูกค้าแต่ละราย

ความคาดหวังในการกำกับดูแล

การประเมินความเหมาะสมในการลงทุนหรือการทำธุรกรรมในผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน

- (1) เพื่อให้สามารถนำเสนอบริการเกี่ยวกับการลงทุนหรือการทำธุรกรรมที่มีความเสี่ยงให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ลูกค้ายอมรับได้
- (2) ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินความเหมาะสมในการลงทุนหรือการทำธุรกรรมของลูกค้าได้ ให้บริษัทปฏิเสธการให้บริการหรือจำกัดขอบเขตการให้บริการ

สัญญา / ข้อตกลงการให้บริการ

- (1) บล. ไม่ทำข้อตกลงกับลูกค้าในลักษณะเป็นการตัดหรือจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจ เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นกับลูกค้า อันเนื่องจากการให้บริการหรือการทำหน้าที่ของบริษัทและบุคลากร
- (2) พิจารณาความสามารถของลูกค้าในการปฏิบัติตามข้อตกลงในการใช้บริการ เพื่อให้สามารถนำเสนอบริการที่สอดคล้องกับความสามารถดังกล่าวของลูกค้า

ความคาดหวังในการกำกับดูแล

การติดตามเพื่อทบทวนและปรับปรุงข้อมูลลูกค้า (on going KYC/CDD)

การทบทวนข้อมูลตามรอบเวลา

ผู้ประกอบการธุรกิจมีการดำเนินการทบทวนและปรับปรุงข้อมูลของลูกค้าภายในระยะเวลาดังนี้

- (ก) ข้อมูลเพื่อการทำความรู้จักลูกค้าและการจัดประเภทลูกค้า (kyc/cdd) ให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่ ASCO กำหนด
- (ข) ข้อมูลเพื่อการประเมินความเหมาะสมในการลงทุน (suitability test) หรือการทำธุรกรรมในผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนของลูกค้า ให้ดำเนินการอย่างน้อยทุกสองปี
- (ค) ข้อมูลเพื่อการพิจารณาความสามารถในการลงทุน ความสามารถในการชำระหนี้ (วงเงิน) และความสามารถในการวางหลักประกัน รวมทั้งความสามารถในการปฏิบัติตามข้อตกลงในการใช้บริการใด ๆ ของลูกค้า ให้ดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ความคาดหวังในการกำกับดูแล

การติดตาม ตรวจสอบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ (enhanced KYC/CDD)

(1) บล. มีระบบงานในกรณีที่ลูกค้าแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือปรากฏข้อเท็จจริงต่อผู้ประกอบการธุรกิจว่า ข้อมูลในส่วนที่มีนัยสำคัญของลูกค้ารายได้ไม่ถูกต้องหรือมีความคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง บล. ต้องดำเนินการทบทวนและปรับปรุงข้อมูลของลูกค้าทันที

(2) บล. ต้องจัดให้มีเงื่อนไขในการติดตามการทำธุรกรรมของลูกค้า โดยเงื่อนไขในการติดตามควรพิจารณาจากข้อมูลของลูกค้าที่ทำธุรกรรมผ่าน บล. เพื่อเป็นมาตรฐานในการกำหนดเงื่อนไข

(3) บล. มีการติดตามและดำเนินการที่เหมาะสมในกรณีที่พบว่า ลูกค้ามีธุรกรรมหรือพฤติกรรมที่เข้าข่ายผิดปกติหรือต้องสงสัย และเป็นไปตามเงื่อนไขที่ บล. กำหนดเพื่อใช้ในการติดตามผู้ปฏิบัติงานมีการรายงานธุรกรรมที่สงสัยให้ผู้บริหารสูงสุดหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายรับทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการหรือป้องกันในธุรกรรมหรือพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายผิดกฎหมายหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทหรือตลาดทุนต่อไป

ประกาศที่เกี่ยวข้อง

- 1) ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทค. 35/2556 เรื่อง มาตรฐานการประกอบธุรกิจ โครงสร้างการบริหารงาน ระบบงาน และการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลงวันที่ 6 กันยายน 2556
- 2) ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สธ. 35/2557 เรื่อง หลักเกณฑ์ในรายละเอียดเกี่ยวกับการติดต่อและให้บริการลูกค้าสำหรับผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2557
 - ประกาศแนวปฏิบัติที่ นป. 2/2561 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขายและให้บริการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่เป็นหน่วยลงทุนและตราสารหนี้ ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2561
 - ประกาศแนวปฏิบัติที่ นป. 8/2562 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการติดต่อหรือให้บริการแก่ลูกค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2562
 - ประกาศแนวปฏิบัติที่ นป. 5/2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำความรู้จักลูกค้า ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2563 (มีผลบังคับใช้ 1 กรกฎาคม 2564)

THANK YOU